

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Quæ malis, suâ culpâ, mala co[n]tingu[n]t, ea, in diuinis oculis
tamquam ex justitia orta, esse bona.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

inique per æumnas, ducere ad veram felicitatem. Quis præmium mereretur, sine labore? Quis coronaretur, nisi legitime certaret? 2. Tim. 2. si
 Diuina ars est, hominem premere in hac vita, ut ad alteram erigatur; absynthio terram reddere amaram, ut ad cœlestem anheletur suauitatem; atque ad dulces illos fontes, unde scaturit veræ torrens voluptatis. Denique, qui multis & grauibus huius æui malis vexatur, coniecturam discit facere, quæ, in inferno, futura sit vis tormentorum. Ob has tales causas, si Deus amicis suis mala immittit, nonne diligit? nonne vicissim & ipse diligendus est, & censendus bonus potius, quàm mala procurauisse? ac, ob vigilantissimam hanc sollicitudinem, paternamque prouidentiam, beneficis potius, quàm durus est appellandus?

Quod si quidam mala malè sustinent, quia ipsi mali, iam multò minùs id, quod malum iudicant, Numini debet attribuire, sed sibi. In iudicijs, quæ de Deo retuli, inquit Themistius, nihil aliud magis elucet beatæ illius natura, quàm ipsa bonitas. Vnde & nomen illi fecimus, idq; tanquam omnium illustrissimum dignissimūq;. Quando & longi aui esse, & plures potentia superare, multis etiam animæ expertibus inesse cernimus. Caterùm Homerus hoc non rectè est opinatus, duo, in Iouis domo, dolia jacere, fati plena, vnum bonis, alterum aduersis. Neque enim malorum, in cœlo, vllum est penu. Sed hinc illa huius dolij confusio, a luto nimirum, terræque, in qua versamur, nosq; illud implemus, & euacuamus; neq; puros fluere sinimus fontes illorum cœlestium bonorum, quæ assidue, & indefatigabili animo suppeditat, ut Poësis Philosophica ait, bonorum ille largitor, æquiuatis promus, cui Iustitia, & recta lex assistet; cui Gratia, Euphrosyne, Aglaia, & Thalia amabilis assistunt; cui omnes ab humanitate appellationes sunt attributæ; ut sunt placidus, amicus, hospitalis, supplicum præsens, urbium custos, SERVATOR. Quid aliud multis verbis vult Themistius dicere, quàm quod apud Oseam est, Perditio tua, Israël, tantummodo in me auxilium tuum? Osee. 13. 9.
 Poteras, eodem fine, missas à Deo crucees ferre, quo ipse eas vult ferri, & quæ Sancti ferunt. Impatientiâ tuâ tibi crucem malam reddidisti. Porro malis malè esse, quis indignè ferat? exedunt, quod sibimet intriuerunt. Et, si iustitia bonum quid est, poena quoque ipsa, quam iustitia improbis infligit, bona erit; atque ita efficiatur, ut in impijs, in quibus aliud boni nihil est, saltem hoc diuinæ iustitiæ

justitiæ bonum inueniatur; quod, quando, sine emendatione eorū, irritum exit, est tamen alijs in exemplum, atq; hinc etiam bonum; quia malum, quod in vno plectit, in altero impedit. Quanquam etiam sapissimè è malis bonos facit, dum pœnam tanquam à se promeritam, (atque ibi, vbi sine errore aestimatur, hoc est, in conspectu altissimi, bonam) subire non detrectant. Grandia mala Dominus, per virum Dei, minatus erat Heli sacerdoti: *Ecce dies veniunt, & praeidam brachium tuum, & brachium domus Patris tui, ut non sit senex, in domo tua, omnibus diebus. Et videbis emulum tuum, in templo, in vniuersis prosperis Israël &c. ut deficiant oculi tui, & tabescat anima tua, & pars magna domus tua morietur, cum ad virilem aetatem venerit. Hoc autem erit tibi signum, quod venturum est duobus filiis tuis, Ophni & Phinees, in die vno, morientur ambo.* Hæc eadem confirmata sunt, per Samuelem. Quid autem Heli respondit? Dominus est, quod bonum est in oculis suis, faciat. Pluris fuit, in oculis Domini, bonum fuisse: licet, in oculis hominum, tanta congeries pœnarum mala esset. Ita mala pro malis recipiens patienter, bonus esse cœpit. Quid Deo potest esse magis gloriosum, quàm ex malis tot bona facere?

X.
Saluian. lib. 1.
de vero judi-
cio, & pro-
uidentia Dei.

Enimuerò mala bonis bona esse, elegantissimè docet Saluianus Massiliensis Episcopus. *Aiunt, inquit, à Deo omnia prætermitti, quia nec coërceat malos, nec tueatur bonos, & ideo in hoc seculo deteriore admodum esse statum meliorum: bonos quidem esse in paupertate, malos in abundantia: bonos in infirmitate, malos in fortitudine: bonos semper in luctu, malos semper in gaudio: bonos in miseria & abiectione, malos in prosperitate & dignitate. Primum igitur ab ijs, qui hoc ita esse vel dolent, vel accusant, illud requiro de Sanctis, hoc est, de veris ac fidelibus Christianis, an de falsis & impostoribus doleant? si de falsis: superfluus dolor, qui malos doleant, non esse beatos. Cum utiq; quicunq; mali sunt, successu rerum deteriores fiant, gaudentes sibi nequitia studium bene succedere. Et ideo, vel ob hoc ipsum, miserrimi esse debent; vel mali esse desistunt, vindicantes improbijs questionibus nomen religionis, & preferentes ad sordidissimas negotiationes titulum sanctitatis: quorum negotijs, si miserie comparentur, minus sunt miseri, quàm meretur: quia, in quibuscunq; miserijs constituti, non sunt tamen tam miseri, quàm mali. Nequaquam ergo pro his dolendum, quod non sint diuites, ac beati: mul-*
to au-